

Nr 277.

Av herr **Andersson i Knäppinge m. fl.**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående lättnader i avseende å den vissa socknar å Öland tillkommande utsyningsrätt å Böda kronopark.

Vid 1914 års första riksdag väckte jag motion, vari begärdes utredning om att den utsyningsrätt som tio av Ölands nordligaste socknar genom Kungl. brev den $\frac{6}{5}$ 1813, $\frac{29}{10}$ 1816, $\frac{18}{1}$ 1825, $\frac{6}{3}$ 1833 och $\frac{23}{8}$ 1836 tillerkänts måtte fortfarande till befolkningens fördel utgå. Motionen, som upprepades vid 1914 års senare riksdag, avslogs då av det skäl, att frågan på grund av ansökan om ny oktroj låg under Kungl. Maj:ts prövning. Den 5-års-period, som därpå bestämdes, utgår under nästa år, och måste således frågan upptagas på nytt.

Som uti min här förut åberopade motion angavs, äro villkor och kostnader för utsyningsrättens tillgodogörande så hårda, att den därtill berättigade befolkningen svårligen kan utnyttja den. Dessa svårigheter ligga ej endast uti de utöver ursprungsrätten nu tillkommande avgifterna för virket utan dessutom i det formalistiska sättet för ansökan om utsynings utfående. Prövandet av utsyningstagarens ansökan borde helt kunna överlämnas åt jägmästaren för reviret, där ej tvist uppstår. Endast i så fall behöver Konungens befallningshavande vara forum. Att länsmannen med biträde av ojävig god man skall företaga syn för byggnadsvirkes erhållande, är en hårt fördyrande åtgärd, och torde kontrollen över att utsynat virke användes för därför avsedda ändamål hos utsyningstagaren genom därför lämpliga lagbestämmelser kunna utövas.

Av fjärde tillfälliga utskottets utredning vid 1914 års senare riksdag, sid. 4, framgår även, att befolkningen på ön av ålder åtnjutit virkesunderstöd genom utsyning från kronans skogar därstädes, men att denna förmån sedan 1826 varit förbunden med planteringsskyldighet.

Denna bestämmelse anser jag vara betydligt mera framsynt och även nationalekonomiskt värdefullare än den nuvarande bestämmelsen. Det är att märka, att det gäller en skogfattig ö, vars kultur och klimat är i allra högsta grad beroende av i vilken grad skogen förekommer. Att den på Öland befintliga kronoskogens avkastning till huvudsaklig del i större eller mindre omfattning, genom affärsmän, går till utlandet, och att öns behov måste tillgodoses från annat håll, torde, om ej direkt, så indirekt, vara en förlust för landet och hämmande på öns allmänna utveckling. Det synes mig vara rättast, att en ö som Öland får behålla sina naturtillgångar för eget behov i första hand, och att endast produktionsöverskottet må exporteras.

Befolkningen inom de tio utsyningsberättigade socknarne: Böda, Högby, Källa, Persnäs, Föra, Löt, Alböke, Ekby, Köping och Bredsättra hava gång efter annan dels genom kommunalstämmobeslut och dels på annat sätt framhållit sina bekymmer härutinnan. Av dessa framställningar bifogas som bilaga till motionen protokollen från Persnäs och Bredsättra.

På grund av vad som här anförts, anhåller jag,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla, att Kungl. Maj:t, före utfärdandet av nya bestämmelser rörande utsyningsrätten å Böda kronopark, ville utreda, vilka lättnader för utsyningsens erhållande, som kunna beredas dessa tio skogfattiga socknar.

Stockholm den 31 januari 1917.

Pehr Aug. Andersson.

David Norman.

Petrus Nilsson.

Bil. 1.

»Protokoll fört vid extra Kommunalstämma med Persnäs församling i sakristian den 24 december 1916.

§ 1.

Att denna stämma blivit i laglig ordning kungjord, erkändes.

§ 2.

Röstlängden godkändes utan anmärkning.

§ 3.

Som det under nuvarande förhållande ställer sig synnerligen dyrbart för ortens innevånare att använda sig av rätten att erhålla utsyning å Böda kronopark, har kommunalstämman kallats för att besluta vad åtgärder som bör vidtagas för att på rimliga villkor erhålla utsyning å nämnda kronopark.

Efter en längre diskussion ägt rum, varunder framhölls nödvändigheten av åtgärders vidtagande för underlättandet av möjligheten att på enklare villkor erhålla utsyning, beslöts enhälligt anhänga hos ortens riksdagsman herr Per Aug. Andersson i Knäppinge, att vid nästa års riksdag genom motion eller på annat sätt verka för att utsyningsrätten fortfarande må bibehållas, dels ock verka för att de former förenklas som för närvarande utgöra ett stort hinder för befolkningen att erhålla utsyning.

§ 4.

Att justera detta protokoll nästa söndag före högmässogudstjänstens början valdes Kyrkovärdarna, J. P. Larsson i Stenninge, och Per Aug. Knutsson i Persnäs.

Sålunda beslutat betygar å kommunalstämmans vägnar

Alfred Petersson.

Justerat² och godkänt söndagen den 31 december 1916.

J. P. Larsson.

Per Aug. Knutsson.

Uppläst i Persnäs Kyrka söndagen den ³¹/₁₂ 1916.

Betygar:

G. Håkansson.

Rätt avskrivet intygar Persnäs den 2 januari 1917.

Alfred Petersson.
Stämmans ordförande.

Bil. 2.

»Utdrag av protokollet fört vid ordinarie kommunalstämma med Bredsättra socken den 28 dec. 1916.

§ 11.

Stämman beslöt att ingå till Riksdagsmannen Pehr Aug. Andersson i Knäppinge, med skrivelse om att, då Bredsättra m. fl. socknar på norra Öland äro berättigade till utsyning av virke och ved från »Böda kronopark» men bestämmelser och pris för närvarande äro sådana att om någon påbegär utsyning av sin andel, priset å detta virke komme att överstiga i orten gängse handelspris, riksdagsmannen måtte hos riksdagen för oss göra framställning om bättre utsyningsmöjligheter på det att vi i denna alldeles skoglösa trakt måtte härefter kunna göra oss betjänta av denna vår tillerkända rättighet.

Sålunda beslutat betygar:

Aug. Lundqvist,
Stäm:s Ordf.

Justerat

Emil Olsson.

Emil Nilsson.»